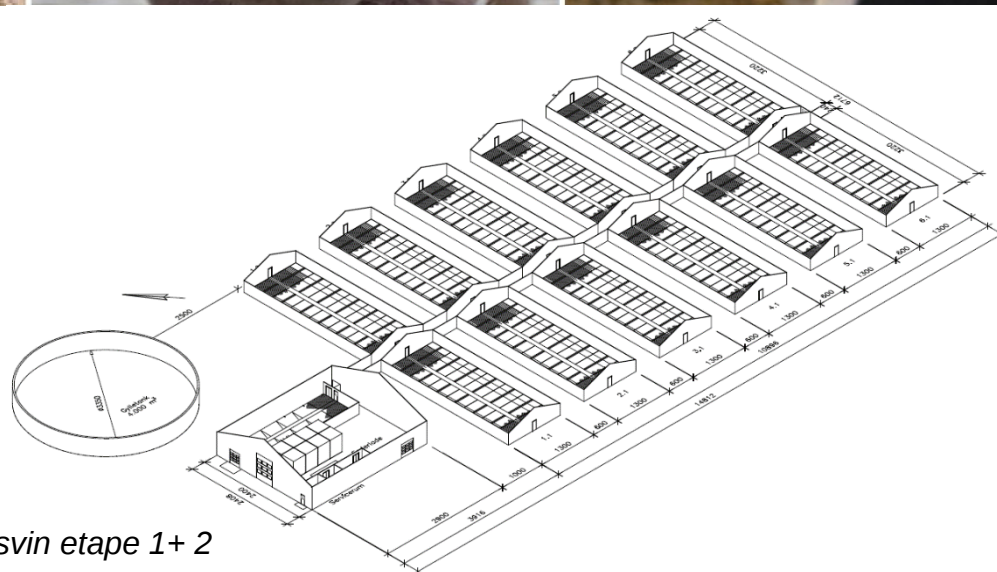
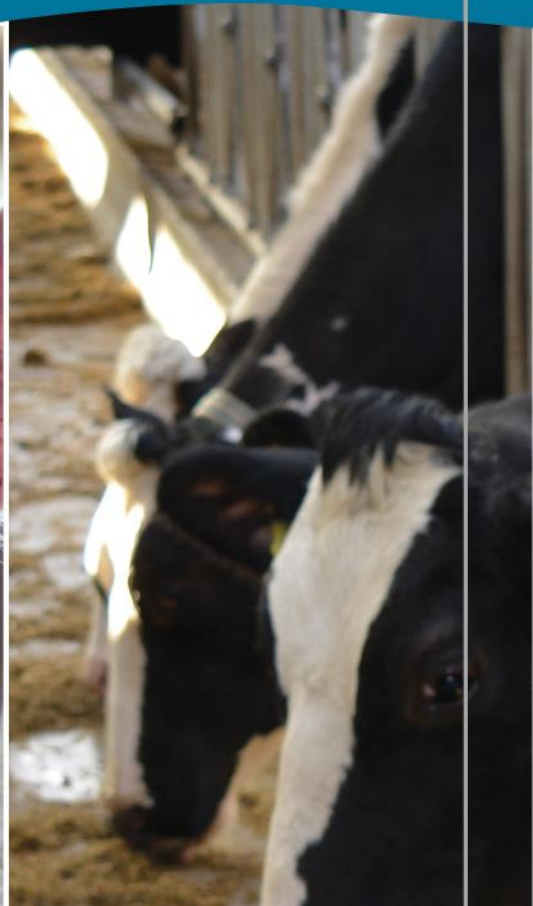


Miljøkonsekvensrapport

§ 16a-miljøgodkendelse af svinebruget
Donskærvej 33
7660 Bækmarksbro
v. Mathias Østerby



Donskærvej 33
– tegning af anlæg til slagtesvin etape 1+ 2

FJORDLAND.

Skive 9615 3000 Thisted 9618 5700 Lemvig 9663 0544

www.fjordland.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Datablad og forord	4
2.	Indledning	5
3.	Ikke-teknisk resumé	5
4.	Husdyrbrugets placering og projektets omfang	7
4.1	Husdyrbrugets placering	7
4.2	Nudriften og det ansøgte projekt	7
5.	Indretning og drift	7
5.1	Stalde og produktionsarealer	7
5.2	Gylleopbevaring- og håndtering.	9
5.3	Teknologi til reduktion af lugt og ammoniak	9
6.	Anlæg og bygninger	11
6.1	Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	11
6.2	Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	13
6.3	Ibrugtagning	13
6.4	Landskabelige værdier, beliggenhed og afstandskrav	13
7.	Ammoniakemission	15
7.1	Ammoniakemission og BAT	15
7.2	Ammoniakdeposition til naturområder	16
7.3	Bilag IV arter	18
8.	Lugtemissioner	19
8.1	Lugtbidrag til naboer og omkringboende	19
9.	Øvrige påvirkninger fra husdyrbruget	19
9.1	Støj og vibrationer	19
9.2	Transport	20
9.3	Lys	20
9.4	Skadedyr	21
9.5	Støv	21
10.	Reststoffer, affald og naturressourcer	21
10.1	Spildevand	21
10.2	Affald, reststoffer, kemikalier og pesticider	21

10.3	Døde dyr	21
10.4	Olie og brændstof.....	22
10.5	Energiforbrug	22
10.6	Vandforbrug	22
10.7	Forslag til egenkontrol	22
10.8	Grænseoverskridende virkninger.....	23
10.9	Påvirkning af jordarealer og jordbund	23
10.10	Andet om befolkningen og menneskers sundhed.....	23
10.11	Samspillet mellem faktorerne.....	23
10.12	Alternative løsninger	23
10.13	Oplysninger om konsulenten.....	24
10.14	Yderligere oplysninger vedr. særlige karakteristika	24
11.	Oplysninger om IE-husdyrbruget	24
11.1	IE-husdyrbrugets ophør.....	24
11.2	BAT: råvarer, energi, vand, management.....	24
11.3	Ikke-teknisk resumé af BAT-alternativer	26
12.	Konklusion	26

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Redegørelse for produktionsarealer

Bilag 3: Dimensionering af gyllekølingsanlæg

Bilag 4: Beredskabsplan

1. Datablad og forord

Husdyrbrugets beliggenhed	Donskærvej 33 7660 Bækmarksbro
Ansøgeroplysninger	Mathias Agerbo Østerby Holmgårdvej 84 7660 Bækmarksbro Tlf.: 22 64 57 20 mathias_oesterby@yahoo.dk
CVR-nr.:	39 07 50 75
CHR-nr.:	58334 (slagtesvin)
Kommune:	Lemvig
Ejendomsnummer:	6650073866
Andre husdyrbrug ejet eller drevet af ansøger:	Holmgårdvej 84, 7660 Bækmarksbro med søer, slagtesvin/polte og smågrise (CHR-nr 58351)
Biaktiviteter:	Ingen
IE-brug:	Ja, slagtesvin > 2.000 stipladser
Ansøgningsskema:	233429
Konsulent:	Lotte Stilling Nielsen Miljørådgiver i Fjordland Tlf.nr.: 96 63 05 56/40 18 25 54 Mail: lsn@fjordland.dk
Ansøgning indsendt:	5. juli 2022

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer de miljømæssige konsekvenser ved et ansøgt projekt på Donskærvej 33, 7660 Bækmarksbro.

Rapporten indeholder oplysninger til ansøgningen om miljøgodkendelse (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 A, B, C) samt til miljøkonsekvensrapporten (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 E, F), jf. kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4.

Rapportens oplysninger er baseret på konkret viden om husdyrbruget, kortanalyse, beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk samt yderligere informationer, der af ansøger er fundet væsentlige for at kunne nå frem til en begrundet konklusion om projektets væsentlige indvirkninger på miljøet. Miljøkonsekvensrapporten indgår i grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

2. Indledning

Husdyrbruget (slagtesvinebruget) på Donskærvej 33, 7660 Bækmarksbro er omfattet af en § 16b-miljøtilladelse fra 2021 med mulighed for etablering af et slagtesvineanlæg med tre staldbygninger, en bygning med foderlade, udleverings- og servicerum samt en 4.000 m³ gylletank med teltoverdækning. Der er tale om et helt nyt anlæg, hvor alle tidligere bygninger på ejendommen bliver fjernet. I § 16b-tilladelsen er det oplyst, at projektet svarer til etape 1 af et påtænkt større byggeri på ejendommen. Det tilladte projekt – etape 1 af det nye anlæg – er realiseret og taget i brug.

Der ansøges nu om et projekt, der omfatter etablering af yderligere 9 nye stalde samt to nye gyllebeholdere som tilbygninger til det etablerede husdyranlæg. Udvidelsen – etape 2 – svarer til fuld udbygning af det påtænkte byggeri på ejendommen.

Husdyrbruget drives som et selvstændigt anlæg med en selvstændig miljøtilladelse/godkendelse i forhold til ansøgers øvrige husdyrbrug. Udvidelsen er planlagt, så der kan være sammenhæng mellem bedriftens smågriseproduktion på Holmgårdvej 84, 7660 Bækmarksbro og kapaciteten til opfodning af slagtesvin.

Idet husdyrbrugets samlede ammoniakemission med det ansøgte er større end 3.500 kg NH₃-N/år, kræver ændringen en miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16a, hvilket indebærer udarbejdelse af nærværende miljøkonsekvensrapport.

I miljøkonsekvensrapporten redegøres der for projektet og dets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker. Emissioner fra anlægget vurderes i forhold til placeringen af produktionen, og der redegøres for, hvilke foranstaltninger der træffes for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljø, natur og menneskers sundhed.

Husdyrbruget får endvidere mere end 2.000 stipladser til slagtesvin og bliver dermed et IE-husdyrbrug.

3. Ikke-teknisk resumé

Herunder ses et ikke-teknisk resumé af miljøkonsekvensrapportens oplysninger:

Slagtesvinebruget på Donskærvej 33 ønskes udvidet med 9 nye stalde samt to nye gyllebeholdere med teltoverdækning. Staldene bliver tilbygninger til det staldanlæg, der er etableret, og gyllebeholderne placeres ved siden af den etablerede gyllebeholder med teltoverdækning.

Udvidelsen har til formål at fremtidssikre ejendommens mulige produktion i sammenhæng med bedriftens hovedejendom, hvor der produceres smågrise.

Konsekvenserne for miljø, natur og mennesker vurderes som følger:

- Det er beregnet, at krav om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) på husdyranlægget er overholdt med den valgte gulvtype i staldene samt ved at bruge gyllekøling og have telt på gyllebeholdere. Det vurderes hermed, at den

generelle miljøpåvirkning er begrænset i det omfang, der kan forventes for tilsvarende projekter på et husdyrbrug.

- Det er beregnet, at den samlede ammoniakdeposition fra husdyranlægget til omkringliggende naturområder overholder lovgivningens krav. Det vurderes hermed, at projektet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af beskyttet natur.
- Det er beregnet, at lugtpåvirkningen fra husdyrbruget til omgivelserne (nabobeboelser, samlet bebyggelse, byzone) overholder lovgivningens krav. Det vurderes hermed, at projektet ikke vil medføre væsentlige lugtgener for de omkringboende.

Husdyrbruget udvides i tilknytning til anlæggets eksisterende bygninger, og det vurderes, at projektet vil være synligt men ikke vil påvirke de landskabelige interesser i væsentlig grad. De nye bygninger og gylletanke vil blive etableret i tilsvarende stil og farver som de eksisterende bygninger.

Det er vurderet, at niveauet af støj, støv, lys samt skadedyr ikke vil ændres væsentligt, og at der vises hensyn, så der ikke opstår væsentlige gener for omkringboende. Tilsvarende er det vurderet, at transporter til og fra husdyrbruget kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne. Der vil være både daglige og sæsonbestemte transporter, der svarer til det forventelige omfang for et husdyrbrug af denne type og størrelse.

Det ansøgte projekt overholder gældende afstandskrav med undtagelse af afstandskrav til naboskel og ligger i tilknytning til det eksisterende anlæg. Projektet er planlagt som etape 2 af det etablerede nye anlæg på Donskærvej 33, og der er ikke fundet bedre alternativer. Projektet kræver ligesom etape 1 en dispensation fra afstandskrav til naboskel. Hvis projektet ikke gennemføres, vil flere smågrise fra Holmgårdvej 84 skulle frasælges eller opfedes på andre slagtesvineejendomme.

4. Husdyrbrugets placering og projektets omfang

4.1 Husdyrbrugets placering

Husdyrbruget ligger i et område med landbrug og spredt bebyggelse, ca. 2,2 km nordøst for Møborg og 4,3 km øst for Bækmarksbro. Afstanden til ammoniakfølsomme naturtyper er ca. 4 km til habitatnatur (kategori 1 natur) og godt 1 km til heder og moser (kategori 2- og 3 natur).

4.2 Nudriften og det ansøgte projekt

Ved udarbejdelse af miljøgodkendelser af husdyrbrug ses der på de ændringer, der er sket på ejendommen over en periode på 8 år.

Der var ingen produktion på Donskærvej 33 for 8 år siden, men 2021 blev der givet tilladelse til det nuværende anlæg med tre staldbygninger, en bygning med foderlade, udleverings- og servicenum samt en 4.000 m³ gylletank. Det ansøgte projekt, der beskrives i denne rapport, omhandler etablering af yderligere 9 nye stalde samt to nye gyllebeholdere som tilbygninger til det etablerede husdyranlæg.

I rapportens afsnit 5.1 samt i bilag 1 er der oversigtskort over ejendommen.

Produktionsarealet i staldene (stiplads excl. areal med gange og foderkrybber), hvorfra der beregnes emission af lugt og ammoniak, er ændret over tid:

8-årsdrift: 0 m²

overflade gyllebeholder: 0 m²

Nudrift i alt: 1.035 m²

overflade gyllebeholder: 883 m²

Ansøgt i alt: 4.135 m²

overflade gyllebeholder: 2.649 m²

Dyreholdet forventes at kunne omfatte ca. 6.000 stipladser eller 20-24.000 stk. slagtesvin årligt i ansøgt drift - dog med fleksibilitet ift. antal og vægtgrænser. Ved en miljøgodkendelse efter § 16a opnås der fleksibilitet i sammensætningen af dyreholdet. Ansøgningen er udformet, så der i alle stalde frit kan veksles mellem smågrise og slagtesvin.

5. Indretning og drift

5.1 Stalde og produktionsarealer

Beskrivelse af stalde og produktionsarealer

På husdyrbruget er der produktionsarealer til slagtesvin i tre stalde med delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv) samt gyllekøling. Ved udvidelsen udvides produktionsarealet til i alt 12 stalde med delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv) samt gyllekøling. Effekten af gyllekøling øges for at opnå den nødvendige reduktion af ammoniakemissionen fra staldene.

Produktionsarealerne er opmålt af ansøger. Detaljeret oversigt over stalde, dyretyper og staldsystem i nudrift og ansøgt drift kan ses af nedenstående skema og luftfoto.

Produktionsarealet for etape 1 er tilpasset til det reelt etablerede areal (1.035 m²), der er lidt mindre end oplyst i § 16b-tilladelsen (1.100 m²). Der er redegjort nærmere for beregningen af produktionsarealer i bilag 2.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Staldområde Etape 1	1685	Mekanisk ventilation	3 m	(#502198) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	1035
Staldområde Etape 2	5835	Mekanisk ventilation	3 m	(#502199) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	3100
Sum						4135
Nudrift						
Staldområde Etape 1	1685	Mekanisk ventilation	3 m	(#502201) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	1035
8 års drift - Ingen data						

Dyretype, staldsystem og produktionsareal. Situationsplan og nærmere redegørelse for produktionsarealet kan ses i bilag 1 og 2.



Kort fra www.husdyrgodkendelse.dk

Der ansøges om flex-gruppen ”slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv”, så der frit kan veksles mellem slagtesvin og smågrise på den pågældende gulvtype:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv
Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv

Øvrige staldarealer

I staldbygningerne er der også foderkrybber, drivgang og udleveringsrum mv. På disse arealer kan dyrene kortvarigt opholde sig i forbindelse med flytning, men idet dyrene ikke har fri adgang hertil, er det ikke medtaget i produktionsarealet. I henhold til gældende lovgivning vil disse arealerne blive rengjort maksimalt 4 timer efter, der har været dyr på dem (ved daglig adgang) eller 12 timer efter, der har været dyr på dem (ved ikke daglig adgang).

5.2 Gylleopbevaring- og håndtering.

Beskrivelse af gyllehåndtering og opbevaring

Flydende husdyrgødning opbevares dels i gyllekanaler/fortanke og dels i ejendommens tre gyllebeholdere.

Adresse, gyllebeholdere	Kapacitet i m ³	Evt. teknologi
Donskærvej 33	4.000	Telt
Donskærvej 33 (ny)	4.000	Telt
Donskærvej 33 (ny)	4.000	Telt
Kanaler og fortank	Ca. 600	
Kanaler (ny)	Ca. 1650	
Sum	14.250	

Oversigt over opbevaringslagre til husdyrgødning.

Ansøger vurderer, at bedriften råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet.

Gyllebeholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Derudover tømmes de som hovedregel 1 gang årligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.

Håndtering af husdyrgødning på ejendommen sker i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Der er indført procedurer og foretaget diverse foranstaltninger for at begrænse uheld og omfanget af eventuelle uheld, bl.a.:

- Pumpning af gylle sker under overvågning.
- Læsning af gyllevogne sker med sugekran og foregår under overvågning.

5.3 Teknologi til reduktion af lugt og ammoniak

Gulvtypen i alle stalde er delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv), der har en relativt lav ammoniakfordampning.

I gyllekummerne etableres der slanger til gyllekøling, der jf. Miljøstyrelsens teknologiblad kan reducere ammoniakemissionen med op til 30 % i et træk og slip-system. Udnyttelsen af gyllekøling øges fra nudrift til ansøgt drift, fordi reduktionskravet (BAT-kravet) øges gradvist med udvidelsen af nyetableret produktionsareal; effekten af gyllekøling øges derfor fra 6,5 % til 20,7 % i gennemsnit for staldanlægget¹. Med en gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen på 28,1 W/m² kan der jf. formlen $0,85 \cdot x - 0,004x^2$ ($x=W/m^2$) opnås en gennemsnitlig reduktion i ammoniakfordampningen på 20,7 %.

Der kan ifølge plantegningen etableres gyllekøling i 3.100 m² gyllekummer i det samlede staldanlæg. Dette svarer til, at varmepumpen skal levere en årlig køleeffekt på 761.908,8 kWh. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på gyllekølingsanlægget. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.

Efter aftale med Klimadan foreslås flg. formulering af vilkår for gyllekøling med anvendelse af datalogger:

Indretning og drift:

1. Gyllekanalerne i staldafsnit 1-12 - i alt 3.100m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med et gyllekølingsanlæg.
2. Gyllekølingsanlægget skal levere en gennemsnitlig køleydelse på mindst 28,1W/m²
3. Den samlede årlige køleydelse skal være på 761.908,8 kWh
4. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på gyllekølingsanlæg. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
5. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
6. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
7. Ved udskiftning af komponenter, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol:

8. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
9. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.

¹ I ansøgningsskema 233429 er der redegjort for omregning af BAT-krav til gyllekøling fastsat i tidligere godkendelse, så der kan beregnes et gennemsnitligt krav for alle stalde, se også afsnit 7

10. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Der etableres fast overdækning (telt) på husdyrbrugets tre gyllebeholdere. En ammoniakreducerende effekt på 50 % ved teltoverdækning er indregnet i opfyldelsen af BAT-kravet.

Følgende miljøteknologier er indtastet i ansøgningsskemaet:

Produktioner med miljøteknologi				
Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift				
(#502198) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	20,7	
(#502199) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	20,7	
Nudrift				
(#502201) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	6,5	
8 års drift - Ingen data				

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Gylletank 1 4000 m3	Teltoverdækning	50,0
Gylletank 2 4000 m3	Teltoverdækning	50,0
Gylletank 3 4000 m3	Teltoverdækning	50,0
Nudrift		
Gylletank 1 4000 m3	Teltoverdækning	50,0
8 års drift - Ingen data		

Ammoniakreduktionskravet (BAT-kravet) kunne opfyldes ved hjælp af andre gulvtyper (delvis spaltegulv 50-75 % fast gulv) eller teknologier (luftrensning). Teknologierne gyllekøling og teltoverdækning er valgt, da de samtidig kan give driftsmæssige gevinster i form af delvis varmeudnyttelse samt forbedret opbevaringskapacitet til gylle.

Der er ikke fundet behov for at tilvælge teknologier ud over almindelig god hygiejne til reduktion af lugt.

6. Anlæg og bygninger

6.1 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der bygges 9 nye stalde samt to nye gyllebeholdere med teltoverdækning. Staldene bliver tilbygninger til det etablerede staldanlæg, og gyllebeholderne placeres ved siden af den etablerede gyllebeholder med teltoverdækning. Udvidelsen svarer til fuld udbygning af det planlagte byggeri på ejendommen.

Staldanlægget etableres som en letstald (panelstald i stålplader) fra Skibbild Entrepriise. Bygningerne etableres med mørkegrå stålplader på siderne, lyse stålplader på taget samt hvide skorstene. Staldbygningerne har en højde på ca. 4 m til kip, foderladen og gangen har en højde på ca. 6,5 m til kip, og gyllebeholdere inkl. teltoverdækning har en højde på ca. 10 m over terrænhøjde.

Det nye byggeri får følgende udformning:

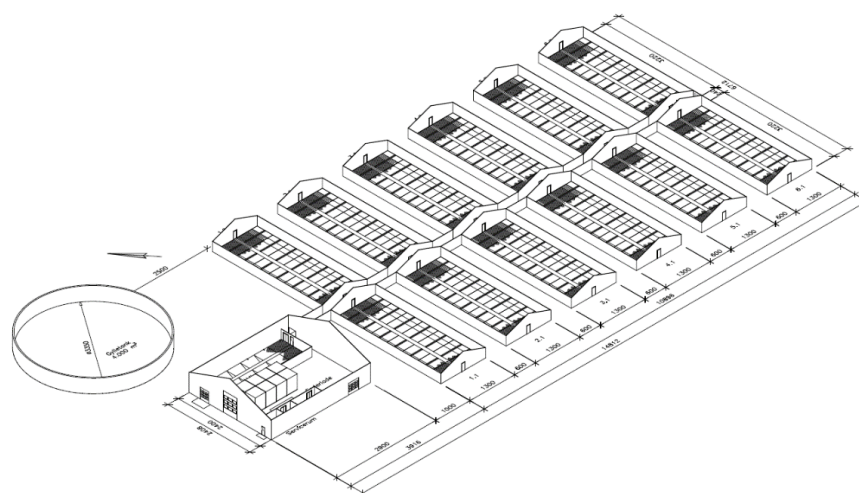
Byggeri	Mål, cirka	Materiale og farve	Taghældning
Stalde 3 eksisterende + 9 nye	H: 4 m L: 32,2 m B: 13 m	Mørkegrå stålplader på siderne, lyse stålplader på taget samt hvide skorstene. Afkasthøjden er ca. 4,5 m	
Foderlade og gang, eksisterende	H: 6,5 m L: 90 + 60 m B: 25 m	Mørkegrå stålplader på siderne, lyse stålplader på taget samt hvide skorstene	
Gyllebeholdere 1 eksisterende + 2 nye	H: 10 m 3 stk. à 4.000 m ³	Grå beton + teltdug	



Foto af etableret gylletank og foderlade (Trin 1) – marts 2022



Foto af tre etablerede stalde (Trin 1) – marts 2022



Tegning af samlet byggeri, Skibbild Entrepriise 2021

6.2 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger ejer og driver også et husdyrbrug med søer, slagtesvin/polte og smågrise på ejendommen Lillebjerg, Holmgårdvej 84, 7660 Bækmarksbro. Husdyrbrugene drives i hvert sit CHR-nummer, og på grund af afstanden er der ikke forureningsmæssig sammenhæng imellem dem. Nærværende projekt har til formål at skabe sammenhæng i bedriftens produktion af smågrise og slagtesvin. En oversigt over ansøgers ejede og lejede ejendomme kan ses på databladet i afsnit 1.

6.3 Ibrugtagning

Husdyrbruget er i forvejen reguleret efter "stipladsmodellen", jf. § 16 b-tilladelse.

Ved ibrugtagning af de nye stalde skal § 16a-godkendelsens krav til reduktion af ammoniakemission efterleves, dvs. der skal anvendes en større effekt af gyllekøling samt etableres teltoverdækning på de to nye gyllebeholdere.

Fra det tidspunkt, hvor husdyrbrugets produktionsareal svarer til eller overstiger 2.000 stipladser til slagtesvin, gælder særeglerne for IE-husdyrbrug.

6.4 Landskabelige værdier, beliggenhed og afstandskrav

Husdyrbruget er placeret på den flade Bækmarksbro Hedeslette lige øst for Møborg Bakkeø. Området ligger på kanten af udpegning for geologisk bevaringsværdi (Møborg Bakkeø) men uden for udpegede landskabelige bevaringsværdier. Landskabet i området er fladt, med spredte læhegn, spredt bebyggelse og mindre veje. Landskabet mod syd er præget af større anlæg af vindmøller. Lemvig Kommune har i 2021 vurderet, at en gyllebeholder med teltoverdækning vil være husdyranlæggets mest fremtrædende element, men at projektet ikke vil udgøre en væsentlig landskabelig påvirkning.

Husdyrbruget på Donskærvej 33 ligger uden for naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv. i landskabet.

Placeringen af de nye staldbygninger opfylder husdyrbruglovens afstandskrav ift. naboer (§ 6), natur (§ 7) og generelle afstandskrav (§ 8) med undtagelse af afstandskrav til naboskel, som der blev dispenseret fra i 2021. Se tabellen herunder:

Husdyrbrukslovens § 6			
Nærmeste	Beskrivelse/adresse/placering	Afstand	Afstandskrav
Nabobeboelse, landbrug	Donskærvej 41	225 m	50 meter
Nabobeboelse, landbrug uden landbrug	Donskærvej 35	375 m	
Byzone eller sommerhusområde	Bækmarksbro	4,3 km	50 meter
Bolig, blandet bolig og erhverv mv*.	Bur	3,5 km	50 meter
Husdyrbrukslovens § 7			
Nærmeste	Beskrivelse/adresse/placering	Afstand	Afstandskrav
Kategori 1 natur	Rigkær - Damhus Å	4 km	10 meter
Kategori 2 natur	Hede	1,3 km	10 meter

Husdyrbrugslovens § 8			
Nærmeste	Beskrivelse/adresse/placering	Afstand	Afstandskrav
Enkelt vandindvindingsanlæg	Boring 63.550 v. Donskærvej 41 <i>Boring 63.1193 og 63.505 er lukket</i>	200 m	25 meter
Fælles vandindvindingsanlæg	Bækmarksbro Vandværk	5,3 km	50 meter
Vandløb (herunder dræn) eller søer	Vandløb mod øst <i>Grøft i gl. skel nord for staldanlæg er rørlagt langs hele skellet, dvs. mindst 15 fra stald og mindst 100 m fra gyllebeholder. Der bygges ikke hen over rørledningen</i>	110 m	15 meter
Offentlig/privat fællesvej	Donskærvej, privat fællesvej (grus)	25 m	15 meter
	Donskærvej, offentlig vej (asfalt)	90 m	
Levnedsmiddelvirksomhed		> 25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	Ingen	-	15 meter
Naboskel	Lemvig Kommune har i 2021 dispenseret fra afstandskrav til naboskel matr. 4da, 27x og 6q, der ligger inden for 30 meter fra de ansøgte bygninger. Nabomatriklerne udgøres af omdriftsarealer uden nærliggende bebyggelse, og dispensationen er begrundet med det tidligere staldanlægs placering samt potentialet for ejendommens fremadrettede drift som landbrugsejendom. <i>Nord: matr. 4da, Kattenhøjvej 12 (tidl. J.E. Borup) er nu købt og lagt sammen med Donskærvej 33</i> <i>Syd: matr. 27x, Donskærvej 31 (P.N. Madsen)</i> <i>Vest: matr. 6q, Donskærvej 46 (K. Hald)</i> Der søges forsat om dispensation fra afstandskrav til naboskel for matr. 27x og 6q	Afstandskrav overholdt Ca. 13 m fra eksist. og ansøgt stald Ca. 25 m fra eksist. og ansøgt gyllebeholder	30 meter 30 meter 30 meter

* Område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv, rekreative formål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner eller lignende.

Samlet set vurderes det ansøgte at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom samt ikke i strid med kommuneplanens udpegninger, naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer eller husdyrbruglovens forbudszoner ud over afstandskrav til naboskel. Det blev i forbindelse med husdyrbrugets tilladelse i 2021 vurderet umuligt at placere anlægget uden dispensation fra afstandskrav til naboskel, idet der blev taget udgangspunkt i det tidligere staldanlægs indkørsel og placering. Dispensationen blev endvidere begrundet

med sikring af ejendommens potentiale for fremtidige udvidelser og drift som landbrugsejendom, dvs. det var indtænkt, at der også skulle komme en etape 2.

§ 16b-tilladelsens vilkår om etablering af afskærmende beplantning nord og øst for den etablerede gyllebeholder foreslås ændret til etablering af en afskærmende beplantning langs asfalten mod nord, så der er plads til kørsel omkring staldanlæg og gyllebeholdere.

Indkørsel til ejendommen planlægges etableret som et bredt grusbelagt areal ud til den private fællesvej (grusvejen) mod vest, hvor der i forvejen er indkørsel til anlægget. Indkørslen vil blive forlænget, så der kan køres ind omkring alle tre gyllebeholdere.

7. Ammoniakemission

7.1 Ammoniakemission og BAT

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget målt i kg NH₃-N for hhv. ansøgt drift, nudrift og 8-års drift kan ses i nedenstående skema:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lagre)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	6230,2	529,9	6760,1
Nudrift	1838,7	176,6	2015,3
8 års-drift	0,0	0,0	0,0

BAT-kravet er udregnet i www.husdyrgodkendelse.dk. Det fremgår af nedenstående skema, at det vejledende BAT-krav er overholdt:

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5885	883	6768
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6230	530	6760
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	8
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT-kravet til emissionen er fastsat i lovgivningen ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse.

Husdyrbrugets BAT-krav er opfyldt med videreførelse af eksisterende krav (gyllekøling og teltoverdækning af én gyllebeholder) samt den nødvendige ekstra reduktion ved etablering af etape 2 (forøget effekt af gyllekøling samt teltoverdækning af tre gyllebeholdere).

Reduktionskravet, der videreføres fra staldene i etape 1, er indtastet som ansøgers forslag med begrundelsen:

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	Areal (m ²)	BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#502198) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	1035	1,51	1	1559	1839	
(#502199) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	3100	1,31	1	4046		

Begrundelse for ansøgers forslag og kommunens krav		
Produktion	Ansøgers begrundelse	Kommunens begrundelse
(#502198) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Tidligere fastsat krav om 6,5 % reduktion (skema 225736), dvs. 1,9 kg/m² x (1-0,065) x 1100 m² = 1954,2 kg. Da produktionsarealet i nudrift er tilpasset (reduceret) til de etablerede 1035m², må BAT-kravet fastsat i nudrift tilpasses til 1,9 kg/m² x (1-0,065) x 1035 m² = 1838,7 kg. I ansøgt drift er effekten af gyllekøling beregnet som det gennemsnitlige krav fordelt på alle stalde.	

Tallet i ansøgers forslag er større end ansøgningssystemets vejledende forslag. Det skyldes, at det vejledende forslag antager, at BAT-kravet fastsat i tidligere afgørelse svarer til reduktionskravet indtastet i ansøgt drift (20,7 %), selv om BAT-kravet fastsat i tidligere afgørelse (skema 225736) svarer til 6,5 % reduktion i staldområde Etape 1 samt teltoverdækning på gylletank 1. Det tidligere fastsatte krav til staldområde Etape 1 er derfor 1839 kg, når der tages højde for, at produktionsarealet er reduceret fra 1100 m² til 1035 m² i forhold til beregningen i skema 225736.

Produktionsarealet i staldområde Etape 1 skal ikke medregnes som nyt areal i forhold til progression i BAT-kravet, da byggeriet er realiseret. Fremgangsmåden for beregningen følger husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit 2.1.1: *Det produktionsareal, der skal medregnes i henholdsvis PA 1 og PA 2, er produktionsarealet i det eller de ansøgte nye staldafsnit samt produktionsarealet i staldafsnit, der er omfattet af tidligere meddelte godkendelser og tilladelser, og som endnu ikke er realiseret, hvorved her forstås, at de endnu ikke opført eller som minimum omfattet af en for ansøger forpligtende aftale om opførelse m.v.*

Husdyrbrugets ammoniakemission i ansøgt drift stiger i forhold til nudriften og 8-års driften, hvilket skyldes udvidelsen af produktionsareal i stalde samt gødningslagre. I både nudrift og ansøgt drift er der desuden søgt om en flex-gruppe, hvor ammoniakemissionen er udregnet efter den dyretype, der har den højeste emission.

Det vurderes, at husdyrbruget har valgt teknologier, der sikrer det ansøgte i at leve op til gældende lovgivning. På baggrund heraf vurderes det, at den generelle miljøpåvirkning fra produktionsarealet på Donskærvej 33 er begrænset i det omfang, der kan forventes for tilsvarende projekter på et husdyrbrug.

7.2 Ammoniakdeposition til naturområder

Tabt ammoniak fra landbrugsvirksomheder vil afsættes i de omkringliggende naturområder og kan medføre ændringer af kvælstofsårbare naturtyper med faldende artsrigdom og dominans af få ret almindelige plantearter til følge.

Ammoniakdepositionen fra Donskærvej 33 til omkringliggende natur kan ses i nedenstående skema:

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **6760,1** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **6760,1** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **4744,8** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Hede SV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,1
Mose SØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1
Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,3	0,2	0,3
Hede mv. Klosterheden	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0
Rigkær Damhus Å	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0

Nærmeste område med Kategori 1 natur er habitatnatur (rigkær) i habitatområde H58 *Nisum Fjord*, der ligger 3,5 km sydvest for staldanlægget. Afstanden til habitatnaturen er ca. 4 km. Området vurderes at have lav eller middel bevoksning, og der er kumulation med ammoniakdeposition fra to andre husdyrbrug. Den totale ammoniaktilførsel fra husdyrbruget må derfor ikke overstige 0,2 kg N/ha/år, jf. husdyrlovbekendtgørelsens § 26. Den totale ammoniakdeposition fra det søgte projekt er beregnet til 0,0 kg N/ha/år foruden baggrundsbelastningen, og kravet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er derfor overholdt.

Nærmeste område med Kategori 2 natur er hedearealer syd for Sækken, der ligger ca. 1,1 km nord for staldanlægget. Området vurderes at have lav bevoksning. Den totale ammoniaktilførsel fra husdyrbruget må ikke overstige 1 kg N/ha/år, jf. husdyrlovbekendtgørelsens § 27, og da den totale ammoniakdeposition fra husdyrbruget er beregnet til 0,3 kg N/ha/år foruden baggrundsbelastningen, er kravet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen overholdt.

Nærmeste områder med Kategori 3-natur er mindre hede- og mosearealer godt 1 km syd for staldanlægget. Noget af heden er tilgroet og derfor også registreret som potentielt ammoniakfølsom skov. Kommunen kan ikke fastsætte vilkår om merdeposition under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29, og da merdepositionen på arealerne er 0,1 kg N/ha/år, er kravet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen overholdt, og projektet vurderes at have en ubetydelig påvirkning.

Øvrig natur: Der er ingen beskyttet natur ud over vandløb i umiddelbar nærhed af staldanlægget, og der vurderes ikke at ske væsentlig påvirkning af øvrige naturområder.

Samlet set vurderes det, at udvidelsen på Donskærvej 33 overholder lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition på kategori 1, 2 og 3 natur, og at det ansøgte ikke vil medføre forringet naturkvalitet i Natura 2000-områder eller beskyttede naturområder i nærheden af ejendommen.

7.3 Bilag IV arter

Bilag IV arter

Bilag IV arter vil typisk have leve- og ynglesteder i og i nærheden af de beskyttede naturområder. Hvis disse naturområder påvirkes og ændres i negativ retning, kan det derfor medvirke til forringede levevilkår for bilag IV arterne.

Inden for en radius af ca. 2 km er der registreret fund af bilag IV-arterne bæver (ved Damhus Å) og markfirben (ved Sækken), dvs. ikke i umiddelbar nærhed af projektområdet (<http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch>). Bæver er på udpegningsgrundlaget for habitatområde H58, *Nisum Fjord* samt habitatområde H224 *Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage*.

Ansøger er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor i nærheden af husdyrbruget. Det vurderes, at følgende dyrearter fra habitatdirektivets bilag IV ikke kan afvises at have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring husdyrbruget: småflagermus, markfirben, odder, bæver, ulv, spidssnudet frø, strandtudse samt visse vandtilknyttede insekter.

Projektet vurderes ikke at medføre tilstandsændringer i skovbevoksninger, potentielle sommer- eller vinterkvarterer, eller at påvirke fødegrundlaget for flagermus. Projektet vurderes således ikke at udgøre en risiko for at forringe fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Der inddrages ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben, strandtudse eller spidssnudet frø, og det vurderes derfor, at der ikke vil være negative konsekvenser for arterne.

Det vurderes, at odder og bæver ikke er truet af projektet, da der ikke sker opsplitting af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Projektet inddrager ikke arealer, som opfylder betingelserne for ulv i området, og eventuelle ulve vil ikke blive generet af aktiviteterne forbundet med landbrugsdriften.

Det vurderes samlet, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for.

8. Lugtemissioner

8.1 Lugtbidrag til naboer og omkringboende

Lugt fra husdyrbrug kommer primært fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg. På Donskærvej 33 er der fokus på at reducere lugtgenerne ved rengøring, oprydning og hensyntagen i forbindelse med gyllehåndtering. Staldanlægget er placeret i en afstand af ca. 240 meter fra nærmeste nabobeboelse, og gyllebeholderne ligger i en afstand af ca. 280 meter fra nabobeboelse. Håndtering af gylle foregår under opsyn for at undgå spild og deraf følgende lugtgener. Ved udspreddning af gylle følges lovens krav, hvilket også bidrager til at reducere lugten mest muligt.

I forbindelse med ansøgningen og miljøkonsekvensvurderingen er der lavet en lugtberegning af det ansøgte i www.husdyrgodkendelse.dk. Lugtberegningen er lavet efter FMK-model og ny lugtmodel, hvor der fastsættes en geneafstand til byzone, samlet bebyggelse og nabobeboelse. Beregningen viser, om lovens krav til de enkelte områder er overholdt. Hvis den faktiske afstand til området er længere end geneafstanden, er lovens krav overholdt.

Der er beregnet lugt til nabobeboelse uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone, og kumulationen er for alle beregninger angivet til 0. Det betyder at der ikke er indregnet lugtbidrag fra andre husdyrbrug i det punkt, beregningen er foretaget til. Konsekvenszonen angiver den afstand fra husdyrbruget, hvorfra man må forvente indimellem at kunne fornemme lugt fra produktionen.

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Donskærvej 35 	0	NY	419	335,2	416,1	Ja
Møborg 	0	NY	806	806	2270,4	Ja
Bækmarksbro 	0	NY	1036,1	1036,1	4433,7	Ja

Konsekvenszone: 1153 m

Det er beregnet, at lugtpåvirkningen fra husdyrbruget til omgivelserne (nabobeboelser, samlet bebyggelse, byzone) overholder lovgivningens krav. Det vurderes hermed, at projektet ikke vil medføre væsentlige lugtgener for de omkringboende.

9. Øvrige påvirkninger fra husdyrbruget

9.1 Støj og vibrationer

Støjkilder fra slagtesvinebrug er primært ventilationsanlæg, foderanlæg og transporter af foder, dyr og husdyrgødning. På Donskærvej 33 anvendes der pt. færdigblandet foder, der ikke medfører støj fra en foderkværn. Der kan på et tidspunkt etableres et mølteri, så der kan kværnes korn til hjemmeblandet vådfoder i foderladen. I så fald bliver mølletier den primære støjkilde. Støjen ud mod omgivelserne vil begrænses af, at både mølteri og fodersiloer er placeret inde i en isoleret bygning. Ventilations- og udfodringsanlæg, gyllepumper mv. vurderes ikke at give væsentlig støj, og der vurderes

ikke at være støj eller vibrationer af en karakter, der har væsentlig påvirkning uden for ejendommen.

9.2 Transport

Transporter til og fra ejendommen sker ad Donskærvej (kommunal asfaltvej og privat fælles grusvej). Transporter forekommer primært i forbindelse med levering af foder, kørsel med levende og døde dyr samt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, se estimeret antal i tabel herunder. Den største forholdsvis stigning i antal transporter vedrører gylleudbringning, afhentning til slagteri samt foderleverancer.

Transport	Antal nudrift	Antal Ansøgt drift	Bemærkninger
Dyr ind	48	96	Traktor, normalt i tidsrummet kl. 11-15. Nu: gns. 4 læs/stald x 3 stalde x 4 hold/år (ca. 125 grise/læs) Ans: gns. 2 læs/stald x 12 stalde x 4 hold/år (ca. 250 grise/læs)
Dyr ud (slagteri)	26	104	Lastbil Nu: gns. 1 læs hver 2. uge, kan variere en del Ans: gns. 2 læs pr. uge
Døde dyr (DAKA)	78	78	Lastbil, anslået 1 gang/uge vinter og 2 gange/uge sommer
Korn	-	-	Pt. anvendes kun færdigfoder, men dette kan ændre sig, så der skal leveres korn med egen traktor og vogn
Foder	25	78	Lastbil Nu: anslået 1 læs hver 2. uge Ans: anslået 1,5 læs pr. uge
Halm	26	52	Traktor – hentes fra naboejendom
Gylle	140	560	Traktor. Al gylle udbringes direkte fra tanke til omkringliggende arealer. Gyllekørsel fra ejendommen vil være koncentreret i forårsmånederne, dog med en mindre andel udbragt til raps om efteråret. Antaget kapacitet ca. 30 t/læs
Dieselolie	-	-	
Affald	-	-	
Andet			
I alt, cirka	343	968	

På baggrund af ovenstående vurderes det, at transporter til og fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af miljøet, herunder befolkningens sundhed. Det vurderes, at antallet af transporter ikke er uforholdsmæssigt stort i forhold til husdyrproduktionens type og størrelse.

9.3 Lys

Lys i staldene er timerstyret dvs. slukket om dagen, når der er tilstrækkeligt med dagslys, og tændt i de mørke timer efter behov, når grisene skal æde.

Udleveringsrampen ved foderladen er afskærmet af hensyn til vinden, og dermed vil lys fra udleveringsrampen også blive afgrænset fra omgivelserne. Det forventes ikke, at ejendommens nuværende eller ændrede belysning vil påvirke omgivelserne, herunder landskab og mennesker negativt.

9.4 Skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, der kan være til gene for ejendommen, foretages der løbende bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og rene. Der anvendes rovfluer til fluebekæmpelse i staldene, og rottebekæmpelse udføres via aftale med Kiltin. Det vurderes, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, herunder menneskers sundhed som følge af skadedyr.

9.5 Støv

Støvgener fra slagtesvinebrug kan opstå i forbindelse med transporter og levering af foder. Donskærvej 33 ligger som den første ejendom på en privat fælles grusvej, dvs. støv fra kørsel til ejendommen vil ikke påvirke nabobeboelser. Korn og foderstoffer vil blive tippet i en grav inde i foderladen og køres med snegl ind i siloer. Det vurderes, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, herunder menneskers sundhed som følge af støv.

10. Reststoffer, affald og naturressourcer

10.1 Spildevand

Alt afløb fra stalde, udleveringsrum og gangarealer vil blive opsamlet til gyllesystemet. Spildevand fra personalettoilet (sanitært spildevand) vil blive ledt til nedsivning. Tagvand fra de nye bygninger (ca. 4.000 m²) vil i lighed med tagvand fra ejendommens etablerede bygninger og tidligere bygninger blive udledt gennem lukkede afløb til grøfter nord og syd for staldanlægget. Grøfterne har forbindelse til vandløb, der løber til Damhus Å. Det vurderes, at spildevand fra husdyrbruget håndteres i overensstemmelse med gældende lovgivning og ikke vil medføre væsentlige gener for miljøet og omgivelserne.

10.2 Affald, reststoffer, kemikalier og pesticider

Der er ikke meget affald og ingen affaldscontainer med fast tømningsordning på ejendommen. Dåser fra mærkespray samles i poser og afleveres som erhvervsaffald på genbrugspladsen i Bækmarksbro. Klinisk affald som kanyler, flasker, knive (gule spande) afleveres via Holmgårdvej 84 til Marius Pedersen. Der håndteres ikke kemikalier, olie mv. til maskiner på ejendommen. Det vurderes, at affald håndteres i overensstemmelse med gældende regler, og at der på husdyrbruget er fokus på at reducere og genanvende, hvor det er muligt. Affald fra husdyrbruget vurderes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet eller bidrage til klimaforandringer.

10.3 Døde dyr

Døde dyr opbevares på en plads ved gyllebeholderne. Pladsen er afskærmet og ligger i god afstand fra naboer og offentlig vej. Det vurderes, at døde dyr opbevares og bortskaffes på en måde, der lever op til gældende lovgivning og som ikke vil påvirke omgivelserne, herunder miljø og omkringboende i væsentlig negativ retning.

10.4 Olie og brændstof

Der kræves generelt ikke opvarmning af staldene, men staldluften kan varmes og tørres med varme fra gyllekølingsanlæg. Der planlægges ikke etablering af andre varmekilder. Der er ingen olie- eller brændstoftank på ejendommen.

10.5 Energiforbrug

Ventilationsanlæg, foderanlæg, belysning, pumper og andre energiforbrugende installationer er nye (etableret i 2022) samt planlægges vedligeholdet og opdateret, så nytteværdien holdes optimal i forhold til energiforbruget. El-forbruget på ejendommen bliver opgjort kvartalsvist pga. forbrug < 100.000 kWh/år (der foreligger endnu ikke konkrete tal på årsforbrug i nudriften). Energiforbruget vil stige som følge af udvidelsen af stalde samt det øgede ydelseskrav til gyllekølingsanlægget. Husdyrbrugets årlige energiforbrug til produktionen forventes at være som nedenfor angivet:

	Nudrift	Ansøgt drift
El	Lavt pga. energieffektive installationer og brug af færdigfoder, kender ikke kWh/år	Stigende pga. øget krav til gyllekøling, stadig energieffektivt. Kender ikke kWh/år
Diesel	0	0

Det vurderes, at energiforbruget er indenfor rimelighedens grænser for et husdyrbrug af denne størrelse, hvor der er krav om teknologi til at reducere ammoniakudledningen. Der tænkes løbende bæredygtige tiltag ind i den ansøgte produktion, og energiforbruget vurderes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet eller klimaet.

10.6 Vandforbrug

Donskærvej 33 er tilsluttet Bækmarksbro Vandværk (offentligt vandforsyningsanlæg), og de tidligere vandboringer på ejendommen er blevet nedlagt. Det forventes, at vandforbruget vil svare til normtal for produktionen. Det forventede årlige vandforbrug kan ses i tabellen herunder:

	Nudrift	Ansøgt drift
Vandforbrug	Ca. 2.800 m ³	Ca. 11.200 m ³

Den væsentligste andel af vandforbruget er drikkevand til dyrene, som der ikke kan spares på, da dyrenes vandbehov skal dækkes. Vandspild kan begrænses ved brug af veldimensionerede drikketrug og vandbesparende tiltag ved rengøring. Det vurderes, at vandforbruget på ejendommen begrænses mest muligt under hensyntagen til både vandressourcen og husdyrbrugets drift.

10.7 Forslag til egenkontrol

Der foretages løbende opsyn og årlig registrering af forbruget af el, vand, olie m.fl.

10.8 Grænseoverskridende virkninger

Med husdyrbrugets placering langt fra landegrænser vurderes det ikke, at anlægget selv eller sammen med andre husdyrproduktioner kan påvirke områder i andre lande.

10.9 Påvirkning af jordarealer og jordbund

I forbindelse med etablering af de nye stalde og gyllebeholdere vil der blive inddraget nuværende markareal til bebyggelse og køreareal. Udvidelsen vil ske i tilknytning til det eksisterende produktionsanlæg. I forbindelse med etape 1 blev der rørlagt et vandløb, så der er sikret god afstand til åbent vandløb fra både stalde og gyllebeholdere. Ved anlægsarbejdet skal der tages højde for beskyttelsen af det rørlagte vandløb. Projektet vil ikke medføre yderligere rørlægning. Der opbevares ikke større mængder af olie eller kemikalier på husdyrbruget, der kan påvirke jordbunden. Der vurderes samlet set ikke at være særlige forhold på Donskærvej 33, som vil udgøre en risiko for påvirkning af jordarealer og jordbund.

10.10 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der vurderes ikke at være særlige forhold ved beliggenheden af det konkrete husdyrbrug, der betyder, at der skal udvises særlig forsigtighed, og den generelle drift af husdyrbruget vurderes ikke at medføre risiko for befolkningens og menneskers sundhed.

10.11 Samspillet mellem faktorerne

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal det vurderes, om det ansøgte har kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Der er i forbindelse med miljøberegninger i www.husdyrgodkendelse.dk vurderet på husdyrbrugets lugt- og ammoniakpåvirkninger i sammenhæng med andre husdyrbrug. Udvidelsen af husdyrbruget overholder de krav, som lovgivningen fastsætter.

Der er igennem miljøkonsekvensrapporten redegjort for den enkelte punkter 1 – 4, og det vurderes, at samspillet mellem disse faktorer ikke betyder, at det ansøgte i sig selv og i kumulation med andre nærliggende husdyrbrug vil have væsentlig negativ påvirkning på befolkningen og menneskers sundhed, den biologiske mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter, jordarealer, jordbund, vand, luft og klima samt materielle goder, kulturarv og landskabet.

10.12 Alternative løsninger

De alternative løsninger blev grundigt overvejet før etableringen af etape 1 af det helt nye slagtesvineanlæg på Donskærvej 33. De etablerede bygninger (foderlade mv.) er dimensioneret, så de passer sammen med udvidelsen i etape 2, og det samlede staldanlæg er dimensioneret i forhold til ansøgers smågriseproduktion på Holmgårdvej

84. De nuværende bygninger på Donskærvej 33 er etableret i forventning om en efterfølgende etape 2, som derfor også er omtalt i 16b-tilladelsen fra 2021.

Placeringen af husdyranlægget på Donskærvej 33 er valgt, fordi her er god afstand til nabobeboelser og ammoniakfølsom natur og dermed en begrænset miljøpåvirkning af omgivelserne.

Nul-alternativet (hvis projektet ikke gennemføres) vil betyde større frasalg af smågrise fra Holmgårdvej 84 eller slagtesvineproduktion på flere ejendomme. De forventede fordele ved en samlet produktion vil komme til at mangle.

10.13 Oplysninger om konsulenten

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af miljørådgiver Lotte Stilling Nielsen, Fjordland.

10.14 Yderligere oplysninger vedr. særlige karakteristika

Projektet eller området vurderes ikke at være omfattet af særlige karakteristika, der kræver oplysninger ud over de ovennævnte.

11. Oplysninger om IE-husdyrbruget

11.1 IE-husdyrbrugets ophør

Hvis IE-husdyrbruget ophører, vil stalde, gyllekanaler og gyllebeholdere, der ikke er nødvendige for markdrift, blive tømt og rengjort. Affald vil blive bortskaffet i overensstemmelse med gældende regulativer, og der vil blive gjort grundigt rent for at undgå tilløb af skadedyr eller risiko for miljøuheld.

11.2 BAT: råvarer, energi, vand, management

Ammoniakemission: BAT-kravet til reduktion af ammoniakemission er beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk, se afsnit 7.1 – Ammoniakemission og BAT. Det er valgt at anvende teknologierne gyllekøling og teltoverdækning af gyllebeholdere, fordi de også kan give driftsmæssige fordele. Med de valgte teknologier er kravet opfyldt, og det er derfor fravalgt at anvende teknologier som luftrensning og gylleforsuring.

Råvarer og foder: Foder kan indkøbes færdigblandet, eller det kan bestå af korn, soja og sækkevarer, der opbevares og blandes i foderladen, hvorfra det pumpes som vådfoder ind til grisene. Foderforbruget varierer alt efter den aktuelle gennemsnitsstørrelse på grisene. Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med rådgivere.

Der er fokus på at minimere foderspild, bl.a. ved at sikre rigtig indstilling af foderanlæg løbende. Fodringskravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46 følges. Det vurderes, at det ansøgte lever op til BAT på området.

Energi: Der er tale om et nyt staldanlæg med energibesparende frekvensstyret ventilationsanlæg og LED-belysning i alle bygninger. Ventilation og belysning rengøres jævnligt for at sikre optimal drift og dermed mindst muligt elforbrug. Der er ingen unødvendig belysning i og omkring staldene. Der kræves generelt ikke opvarmning af staldene, men staldluften kan tørres med indvundet varme fra gyllekølingsanlæg. Der

planlægges ikke etablering af andre varmekilder. Det vurderes, at det ansøgte lever op til BAT på området.

Vand: Husdyrbruget er koblet på vand fra Bækmarksbro Vandværk (offentligt vandforsyningsanlæg), og de tidligere vandboringer på ejendommen er nedlagt.

Alle drikkeventiler i svinestaldene er placeret over krybberne, således at vandspild minimeres. Der er fokus på minimering af vandspild via regelmæssig kontrol af drikkeventiler i ejendommens miljøledelsessystem.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. Det vurderes, at det ansøgte lever op til BAT på området.

Management og egenkontrol:

På bedriften er der følgende tiltag i forbindelse med management og egenkontrol:

1. *Uddannelse og træningsprogrammer for personale.*
Bedriftens medarbejdere uddannes løbende efter behov igennem f.eks. ERFA-grupper, kurser og efteruddannelse. Medarbejderne er orienteret om at ejendommen er miljøgodkendt og er bevidste og informerede om det ansvar og de vilkår, der dermed følger.
2. *Registrering af vand, energi, foder, spild, forbrug af handels- og husdyrgødning.*
Der føres løbende kontrol med foderforbruget til dyrene og daglig kontrol med evt. vand- og foderspild. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug, men vand- og energiforbrug opgøres kvartalsmæssigt/årligt i forbindelse med regnskabet.
3. *Beredskabsplan.*
Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld er beskrevet. Planen revideres og opdateres én gang årligt eller i forbindelse med konkrete ændringer på ejendommen.
4. *Miljøledelsessystem*
Når husdyrbruget bliver IE-brug (mere end 2.000 stipladser til slagtesvin), vil der blive udarbejdet et miljøledelsessystem, som fokuserer på at opretholde en renere, mere bæredygtig og miljøvenlig drift. Ansatte på ejendommen skal orienteres om fokuspunkter i miljøledelsessystemet, og der skal følges op på fokuspunkterne årligt.
5. *Reparation og vedligeholdelsesprogrammer for bygninger og inventar.*
Efter tømning af hver sektion bliver staldsektionerne vasket og overbrusning, ventilations- og varmeanlæg bliver rengjort og funktionen kontrolleret. Ligeledes kontrolleres udfodringsanlægget og vandventilerne. Bygninger vedligeholdes løbende og ejendommen holdes ryddelig.
6. *Hensigtsmæssig planlægning af aktiviteter på anlægget.*
Flytning af dyr sker så vidt muligt altid på hverdage i dagtimer (kl. 11-15), dog har ansøger ikke indflydelse på afhentningstidspunkter til slagteri.

Gylleudslusning foretages så vidt muligt altid på ugens hverdage inden for normal arbejdstid. Fodertransport til og fra ejendommens lager foretages normalt på ugens hverdage.

I forbindelse med høst vil der dog foregå arbejde ud over almindelig arbejdstid. Faste arbejdsopgaver inddeles i daglige-ugentlige-månedlige-årliche opgaver.

Egenkontrol foreslås at omfatte bl.a. daglig overvågning af foderforbruget og periodevis kontrol af vand- og energiforbrug.

7. Medarbejderne instrueres omkring:

- Dyrenes sundhed og velfærd.
- Foder og hygiejne
- Medicinanvendelse
- Affaldshåndtering
- Anvendelse af rengøringsmidler
- Betjening, vedligehold og kontrol af udstyr
- Risici og Beredskabsplan
- Miljøledelsessystemet
- Arbejdssikkerhed, APV
- Sundhedsrisici
- God produktionspraksis

11.3 Ikke-teknisk resumé af BAT-alternativer

Der er tale om et helt nyt staldanlæg, hvor der anvendes de teknologier, teknikker og foranstaltninger, der på ansøgningstidspunktet vurderes nødvendige.

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på Donskærvej 33 inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet.

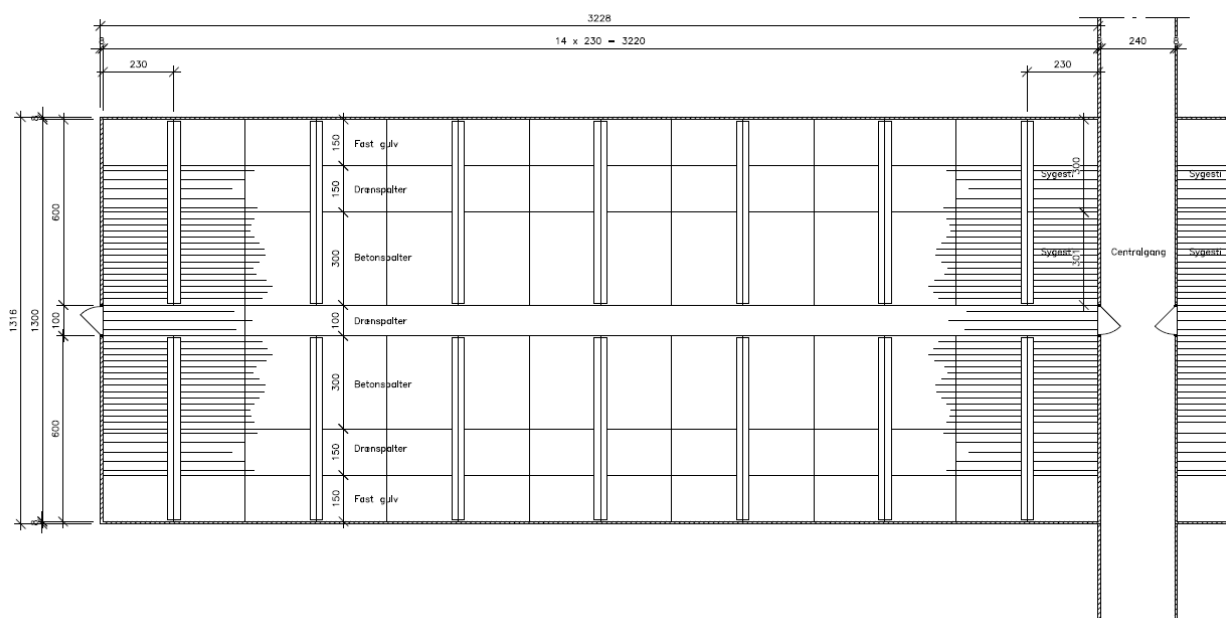
12. Konklusion

Der er foretaget beregninger af hvor meget lugt og ammoniak, det ansøgte projekt forventes at medføre i forhold til den konkrete produktion på den konkrete beliggenhed. Der er foretaget konkrete vurderinger i forhold landskab, natur og afstand til naboer. Herudover er danske landbrug reguleret af en række generelle regler, der har til hensigt at beskytte miljøet i bred forstand. Ud fra de konkrete forhold samt de generelle regler vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på miljøet.

Bilag 2: Beregning af produktionsareal

Der ansøges om mulighed for etablering af 9 nye staldsektioner med delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv), der kan anvendes til både smågrise og slagtesvin. Staldsektionerne vil blive forbundet til den eksisterende bygning med foderlade, udleverings- og servicenum samt staldsektioner via en centralgang. Gangarealer og udleveringsrum er ikke medregnet som produktionsarealer på anlægget.

Produktionsarealet er beregnet som 28 stier à $6 \times (2,3 - 0,25) = 344,4 \text{ m}^2$ i hver sektion. Dette svarer til $1033,2 \text{ m}^2$ produktionsareal i de tre første stalde (etape 1) og $3099,6 \text{ m}^2$ produktionsareal i de efterfølgende 9 stalde (etape 2) = $4132,8 \text{ m}^2$ produktionsareal i alt. I § 16b-miljøtilladelsen (etape 1) blev der regnet med 1100 m^2 produktionsareal i de tre første stalde, men dette er tilrettet i både nudrift og ansøgt drift i § 16a-ansøgningen, så der nu regnes med **1.035 m^2** produktionsareal i de tre første stalde (etape 1) og **3.100 m^2** produktionsareal i de næste 9 stalde (etape 2), dvs. **4135 m^2** produktionsareal i alt. I alle 12 staldsektioner er der slanger til gyllekøling i kanalerne.



Figuren herover viser indretningen af en staldsektion på 13 m x 32,2 m inkl. foderkrybber og midtergang. Foderkrybber mellem to stier er 0,5 m bred, jf. ansøgers opmåling. Der er indregnet produktionsarealer (bruttoareal ekskl. foderkrybber og midtergang) fra i alt 3+9=12 staldsektioner af denne type i ansøgningen. Det samlede produktionsareal i ansøgningen ses i tabellen herunder.

Stalde og produktioner					
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående
Ansøgt drift					
Staldområde Etape 1	1685	Mekanisk ventilation	3 m	(#502198) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0
Staldområde Etape 2	5835	Mekanisk ventilation	3 m	(#502199) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0
Sum					4135
Nudrift					
Staldområde Etape 1	1685	Mekanisk ventilation	3 m	(#502201) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0
8 års drift - Ingen data					

Bilag 3: Dimensionering af gyllekølingsanlæg, jf. Klimadan

Mathias Østerby
Slagtesvineanlæg
Donskærvej 33
7660 Bækmarksbro

Beregnings ID (oplyses ved kontakt med Klimadan A/S): Fase 2

klimadan

Bemærk at nedenstående beregninger er Klimadans ejendom og ikke må udleveres til tredjemand uden forudgående aftale med Klimadan A/S.

Oversigt over miljø krav.

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens

Teknologiliste 05.02.2018 omkring køling af gylle i svinestalde. Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.

Etablering af gyllekøling med træk og slip i alt.

3.100 m²

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip) ud fra beregnet varmebehov.

4,4 %

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og eventuelt med frikøling samt heatdump af varme for at opnå den forventede reduktion i ammoniakfordampningen samt sænkning af lugtemission.

Gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen . (Ammoniak reduktion)

28,1 W/m²

Laveste køling på døgnbasis set over året. (Lugt reduktion).

22,0 W/m²

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip).

20,7 %

Gennemsnitlig forventet reduktion i ammoniakfordampningen.

20,7 %